

Next economy

GEPLAATST DOOR:
BERTUS BUIZER
DIRECTEUR BUIZER ADVIES DUURZAME LANDBOUW EN ENERGIE

DO 28 JUN

© Bertus Buizer

OMSLAG NAAR ECOLOGISCH VERANTWOORDE LANDBOUW

NEDERLANDSE BOEREN M/V ZIJN TOE AAN OMSLAG NAAR PERSPECTIEFVOLLE ECOLOGISCH VERANTWOORDE LANDBOUW

Het is hoog tijd voor de noodzakelijke omslag naar een geheel ecologisch verantwoorde landbouw. Boeren zijn daar prima toe in staat en een groot aantal wil dat ook. Als de minister maar zorgt voor een werkbaar duurzaam overheidsbeleid voor de lange termijn en voor goede afspraken met de actoren in de hele voedselketen.

Opinie[1]

Het is vaak indrukwekkend om te zien hoe geweldig boeren en tuinders zich inzetten voor hun onderneming. De boer/ tuinder is misschien wel te vergelijken met CEO's (Chief Executive Officers) als Ralph Hamers (ING), Paul Polman (Unilever) en Ben van Beurden (Shell). Met dit verschil dat deze drie heren de nodige helpers hebben die het beleid uitvoeren. Zij hebben daarom tijd over om, zoals in de afgelopen weken gebeurde, bij de aandeelhouders met succes een flinke salarisverhoging en een exorbitante bonus uitkering te bedingen.

De boer/ tuinder heeft de luxe van die drie CEO's niet. Hij maakt niet alleen het beleid, hij moet het vaak ook nog in zijn eentje uitvoeren. En hij kan ook niet zo maar bij de minister president binnen lopen zoals zijn collega CEO's na een telefoontje wel kunnen. Nee, de boer/ tuinder is afhankelijk van een weinig doortastende belangenorganisatie.

Neem bijvoorbeeld het ambitieplan Plantgezondheid 2030 'Gezonde teelt, Gezonde toekomst' dat LTO Nederland medio vorig jaar publiceerde. Daarin vormt de beschrijving van de uiteindelijk te realiseren mijlpalen een sterke afzwakking van het ambitieuze streefbeeld in het plan. Dat luidt onder meer als volgt:

"In 2030 produceert de Nederlandse land- en tuin- bouw emissieloos en natuurlijk: milieubelastende gewasbeschermingsmiddelen worden niet meer teruggevonden in de omgeving, en plantaardige productie levert een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving voor mens en dier."

Voor de 'korte termijn', die jaren lijkt te duren, worden bovendien nog allerlei voorwaarden genoemd, die nog steeds de gangbare praktijk vertolken. Dan zeg ik: Kom op LTO, nu gelijk inkoppen bij het verbod op die neonics[2].

Uit een poll die Akkerwijzer onlangs hield over de vraag of de teelt van suikerbieten (een van de zogenaamde probleemgewassen) zonder neonics kan, reageerden circa 320 personen (Nederland telt 8000 suikerbietentelers). Volgens de uitslag van de poll op 15 mei vindt 59 % dat de bietenteelt zonder kan. Een kleine kwart daarvan denkt ook dat dat wel opbrengst kost. Twee derde van die 59 % denkt zonder de neonics met meer insecticiden te moeten spuiten.

Zo werkt dat dus: Je schaadt jaar in jaar uit het insectenbestand en vervolgens moet je nog meer spuiten omdat schadelijke middelen – in dit geval drie neonics – wegvallen. Niet verwonderlijk, want het biologisch evenwicht is weg.

Nu is de natuur veerkrachtig, dus het hoeft nog niet te laat te zijn. Maar de tijd dringt wel, zo blijkt uit diverse betrouwbare wetenschappelijke studies. En we weten nog heel veel niet. Daarom is het van groot belang dat de boer/ tuinder heel terughoudend is met het gebruik van chemische middelen in bodem en gewas. Het verbod op neonics kan het momentum zijn voor de noodzakelijke omslag van de gehele landbouw naar agro-ecologie. De markt biedt veel kansen voor onder meer groenten en fruit en hoogwaardig uitgangsmateriaal. En voor een geslaagde omslag geldt: Niet dralen maar doen!

De boer/ tuinder heeft voor de aanpassing van zijn bedrijfsvoering de minister nodig die zorgt voor een werkbaar duurzaam overheidsbeleid voor de lange termijn. De instellingen en organisaties die de boeren steeds de verkeerde richting in hebben geloodst, gaan dan wellicht flink op de schop. Ook moeten er goede afspraken komen met de verschillende actoren in de hele voedselketen, onder meer voor een eerlijke boerenprijs. En de omslag naar agro-ecologie maakt wellicht ook een gunstige verschuiving in de GLB-subsidies mogelijk met steun van Frankrijk en Duitsland.

Wat betreft die hoge bonus: voor de boer zijn dat al die nuttige insecten en organismen in bodem en gewas als er weer sprake is van een biologische evenwicht, een ontelbaar aantal helpers, waar de CEO's van ING, Unilever en Shell niet aan kunnen tippen.

Bertus Buizer in discussie met Jaap van Wenum van LTO Nederland en presentator Tijs van den Brink in het programma Dit is de Dag, NPO Radio 1, 22 mei 2018. Klik [hier](#) om het fragment terug te kijken.

Link: <https://www.nporadio1.nl/dit-is-de-dag/onderwerpen/456782-bietenboeren-willen-van-verbod-op-bijengif-af#>

DE STAAT VAN DE BOER

Op 19 juni 2018 berichtte [dagblad Trouw](#) dat meer dan 80 procent van de Nederlandse boeren (m/v) wil overstappen naar natuurvriendelijke methoden. Dat is een van de uitkomsten van 'De Staat van de Boer, het grootste opinieonderzoek ooit onder agrariërs gehouden', zoals dagblad Trouw het noemt. Het betreft onderzoek van Trouw, uitgevoerd door het onderzoeksbureau Geelen Consultancy.

In dit onderzoek zegt ook bijna de helft van de agrarische bedrijven binnen tien jaar te willen overschakelen naar een duurzame vorm van landbouw.

Opvallend is dat bijna 90 procent vindt dat de landbouworganisaties niet het juiste verhaal vertellen.

Hoogleraar Han Wiskerke van Wageningen Universiteit heeft het project begeleid. Hij vindt het representatief en bruikbaar voor nieuw beleid en zegt: 'We hebben een visionair nodig, een bewindspersoon die over zijn eigen regeerperiode heen kijkt.'

Ik ben erg blij met de uitkomsten van dit onderzoek. Ze leggen de goede kernwaarden van de boeren bloot en de zaken waarmee zij worstelen. Deze belangrijke en onmisbare ondernemers verdienen een duidelijk en werkbaar duurzaam lange termijn beleid van de overheid en het juiste verhaal van de hun belangenorganisaties.

* Bertus Buizer is landbouwadviser en directeur van [Buizer Advies B.V.](#), adviesbureau voor duurzame landbouw

Dit opinieartikel is gepubliceerd op de website www.sustainablefoodsupply.org, waarop ook andere gerelateerde artikelen te vinden zijn.

[1] Een eerdere versie hiervan verscheen in [Boerderij Vandaag van 18 mei 2018](#) en online bij [Boerderij op 20 mei 2018](#).

[2] Afkorting van de insectengroep neonicotinoïden.

DEEL:

ANONIEM REAGEREN KAN NIET.

LOG DAAROM EERST IN. OF REGISTREREN.

REGISTREREN

of

LOG IN

0 REACTIES

MEEST RECENTE BIJDRAGEN

**BLOG: OVER DE
GRENS #1:
GRENZELOOS
RUIJTE MAKEN**

do 2 sep
door Wij Maken
Nederland

**BLOG: OVER DE
GRENS #2:
GRENZELOZE
MOBILITEIT**

do 2 sep
door Wij Maken
Nederland

**BLOG: OVER DE
GRENS #3:
GRENZELOOS
LANDSCHAP**

do 2 sep
door Wij Maken
Nederland

**DEMOCRATIE &
ENERGIE #3:
BURGERINITIATIEVEN**

wo 1 sep
door Wij Maken
Nederland

**DEMOCRATIE &
ENERGIE #2:
WINDMOLENS**

wo 1 sep
door Wij Maken
Nederland